

[Gerda Møller.]

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagets overgang til anden behandling.

Arne Christiansen: Den forhåndsinteresse, der knytter sig til det forslag om engangsemballage, som i dag er til første behandling, vidner om, hvad der også er påpeget af de foregående ordførere, at vi her har med et emne at gøre, som berører problemer på så vidt forskellige områder som forurening, her efter min opfattelse specielt renovation, forbrugerpolitik, produktudvikling og handelspolitik, og hertil kommer — i hvert fald for venstre som noget principielt politisk — også spørgsmålet om bemyndigelseslovgivning.

Selv om man med den hidtidige debat som baggrund kunne fristes til at tro det, så står eller falder nationens velfærd næppe med et forbud mod dåseøl eller ej, men noget afgørende er, at introduktionen af dåseøl på det danske marked, i øvrigt midt i det europæiske naturfredningsår, for første gang har givet anledning til lovgivningsmæssige overvejelser angående standsning af en forureningskilde, medens den endnu er i sin vorden. En debat om dette spørgsmål er derfor på sin plads, men denne debat har i sit hidtidige forløb efter min opfattelse — her er jeg enig med fru Gerda Møller — fået slagside, fordi man entydigt har interesseret sig for en detalje som øldåser i stedet for den samlede trussel mod naturens renholdelse, der udgøres af flasker, plasticemballage og dåser under ét, når det gælder engangsemballage til de pågældende drikkevarer.

Jeg vil gerne erkende på baggrund af egne erfaringer i lande, hvor dåseøl spiller en væsentlig rolle i forbruget, at jeg er opmærksom på øldåsen som et renovationsproblem. Man kan i praksis ikke, som sket er, sammenligne øldåser med f. eks. sardindåser; af de sidste forbruger man på en tur til skov og strand jo ikke op til flere pro persona. Det må vel også understreges, at som renovationsproblem vil engangsflasker og plasticemballage være en langt større trussel, fordi disse i modsætning til den type øldåser, der er introduceret på det danske marked, er svært nedbrydelige for ikke at sige uforgængelige. Dette gælder først for dåserne, når de er plasticbehandlet på over-

fladen eller er lavet af aluminium. I øvrigt gælder for destruktionsen, hvad enten det er selvdestruktion i naturen eller teknisk på kommunal eller anden foranledning, at også i forbrændingsanstalter og andre tekniske anlæg er kravene vidt forskellige, alt afhængig af, hvilken form for emballage der er tale om. Dåser er til eksempel nemme at destruere i modsætning til f. eks. flasker.

Lovforslaget, som primært tager sigte på alle former for engangsemballage til øl osv., skal ses i lyset af erfaringer i andre lande. Der viser sig nemlig en sideløbende udvikling for dåser og engangsflasker, hvor man hidtil har haft returflasker. Således solgtes i USA i 1969 83 pct. af alt øl, sodavand og cola i engangsemballage, heraf var 53 pct. flasker og 47 pct. dåser. En lignende udvikling har man netop konstateret i Sverige. På den baggrund har jeg med tilfredshed noteret, at det i bemærkningerne til lovforslaget understreges, at netop engangsflasker kan medføre forureningsulempe og sundhedsfare. Dette dækker synspunkter, som allerede er kommet til udtryk fra venstres side, og jeg skal ikke lægge skjul på, at der i venstres folketingsgruppe er et overvejende flertal, der er imod et forbud mod dåseøl.

Ministeren har i sin fremsættelsestale efterlyst forbruger- og handelspolitiske synspunkter. Meget tyder jo på, at dåserne opfattes som forbrugervenlige, bl. a. fordi de er handy, de er nemme at pakke, at transportere, at stuve i køleskab, og de er nemme at åbne uden samfundshjælper. Det er en forbrugervenlighed, som man åbenbart er parat til at betale en merpris for, og i forbrugernes bevidsthed er dåserne utvivlsomt kommet for at blive.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at hverken GATT-, EFTA- eller EEC-regler i øjeblikket stiller sig hindrende i vejen for forslaget. De handelspolitiske konsekvenser på international basis af et eventuelt forbud må altså derfor vurderes ud fra bilaterale synspunkter, og jeg vil gerne spørge ministeren, om der er indløbet flere protester mod eventuel indskriden mod dåseøl end dem, der i august kom fra industriforbundene i Sverige og Finland og fra de engelske bryggerier, der fejlagtigt påberåbte sig EFTA-konventionen.

Jeg nævnte indledende, at ud over forure-